

VAHVALA

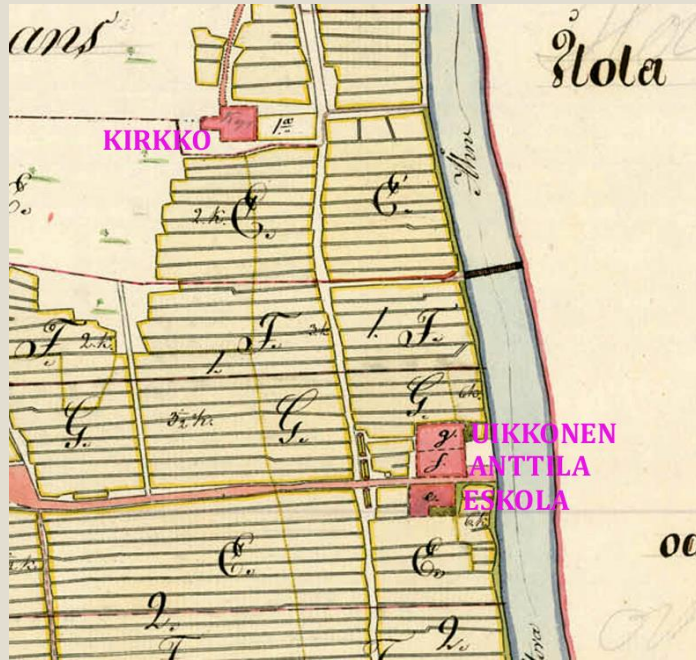
Kyläkeskiviikko 12.11.2014

Suomen maatalousmuseo Sarka
lina Wahlström

Vahvala

- o Vahvala on muodoltaan alueelle tyypillinen jokivarsikylä
- Kylätontti tasaisella rantamaalla
- Pellot joen rannalla kylätontin ympärillä
- Jakokunnan yhteiset niityt ja metsät

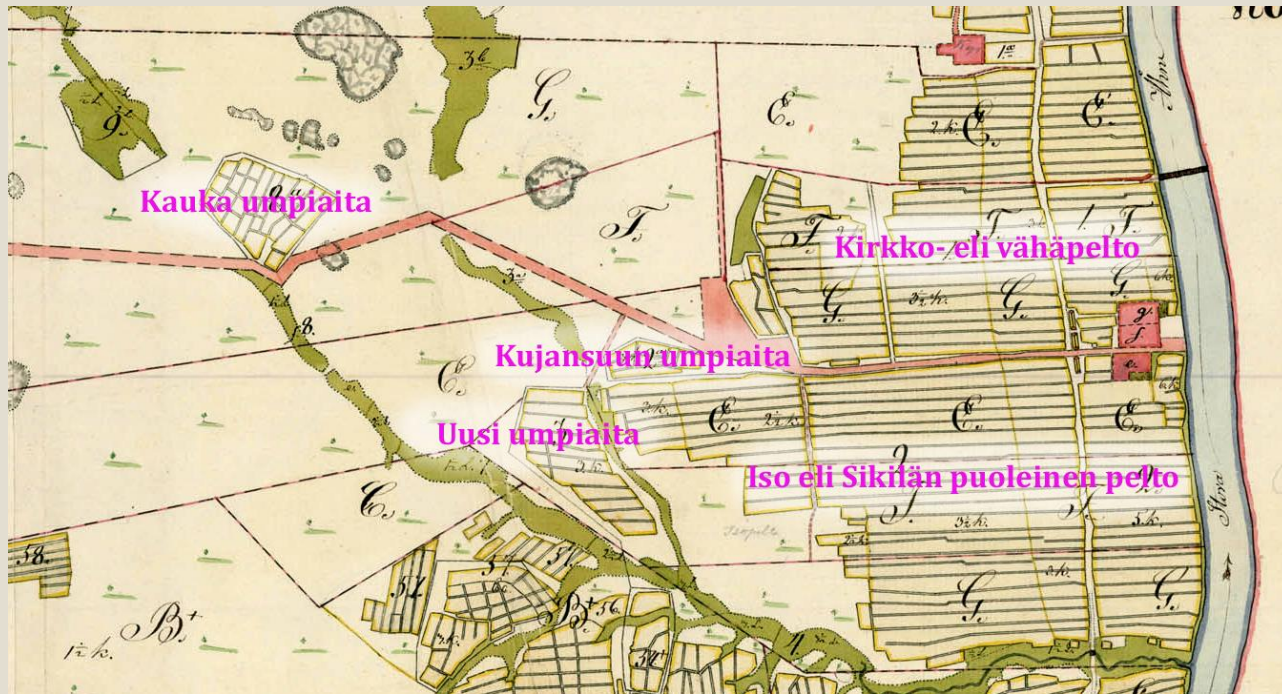

- Vahvalassa kolme taloa: Uikkonen, Anttila ja Eskola.
- Eivät olleet suuria ja varakkaita taloja vaan ajalle tyypillisiä pieniä. Historiansa aikana kaikki kolme taloa on mainittu ainakin kerran autioiksi eli veronmaksukyvyttömiksi.

Talojen varhaisia vaiheita

- Anttila
 - Ensimmäinen mainittu asuja Tuomo (1540)
 - Isäntä Simo lisakinpojan kuoltua nälkävuosina otti tilan hoitoonsa Niilo Niilonpoika Isojoelta vuonna 1698
- Eskola
 - Ensimmäinen isäntä Olavi Matinpöika (1540-1572)
 - Talo saanut ilmeisesti nimensä 1637 isännäksi tulleetä Esko Tuomonpojalta
 - Eskola kuului Wittenbergin vapaaherrakuntaan
- Uikkonen
 - Ensimmäinen isäntä Sipi Simonpoika (1544)
 - Pyrkimystä jakaa talo 1610-luvulla

Vahvalan pellot

Vahvalan, niittyjä:

- Haka kirkon alla
- Ojaniitty
- Haka
- Kytö
- Prottila
- Nätkilmistö
- Puisto ja Perkiö
- Sadinsuo ja Uusi niittyHapa niitty
- Kyllioja
- Perko Uikonens
- Vähä Kylliö Pakila
- Ropacko
- Alanen Niittu
- Alimmainen
- Joen tausta
- Alimmaisen niemi
- Wirka mäen niemi
- Wirka mäen niitty
- Palo lato

Ruotulaitos Vahvalassa

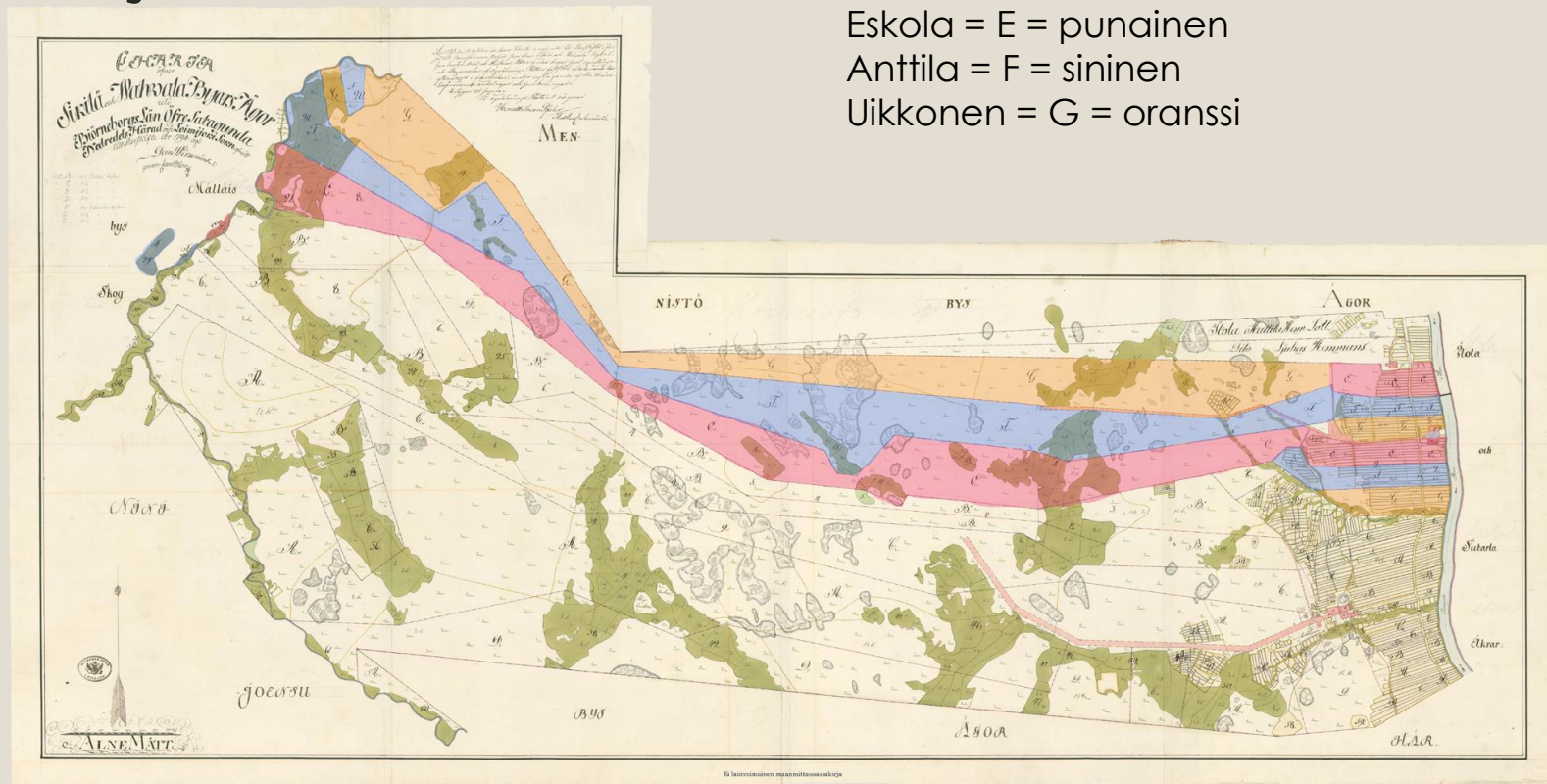
- Ruotu 53: Vahvalasta Uikkonen ja Eskola (lisäksi Mökköisten Heikkilä)
 - Ruotusotilas Erik Andersson 1750-luvulla
 - Sotilaan torppa sijaitsi pääsääntöisesti Möökköisissä, mutta 1750-luvulla Uikkosen mailla
- Ruotu 54: Vahvalasta Anttila (lisäksi Sikilän Uotila ja Pakila)
 - Sotilaan torppa sijaitsi Sikilässä
- Ruotulaitosjärjestelmä oli tapa organisoida armeija kruunun tarpeisiin. Järjestelmässä tyypillisesti kolme taloa muodosti ruodun, jonka velvollisuutena oli:
 - hankkia yksi sotamies
 - antaa sotamiehelle torppa eli elinkeino rauhan aikana

Isojako 1794

- Jakajat
 - Eskola: Matts Eriksson
 - Anttila: Matts Mattsson/Anders Mattsson
 - Uikkonen: Erik Mattsson

Isojako 1794

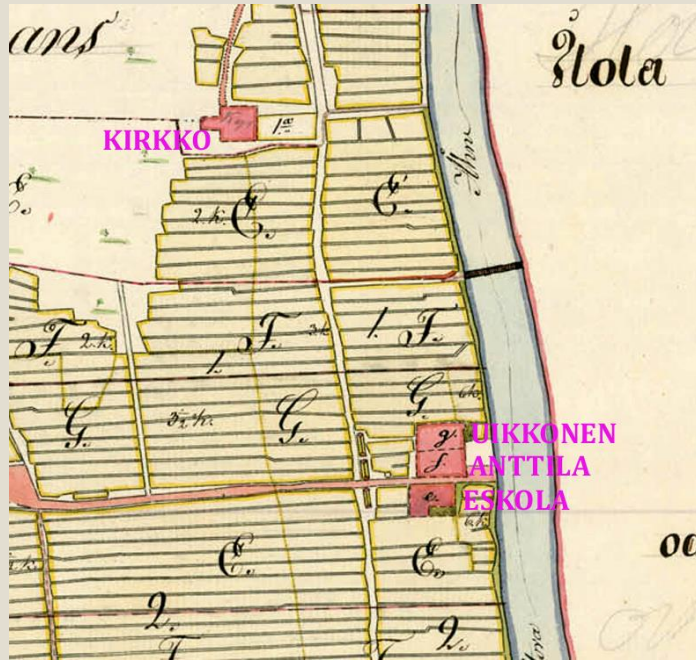
Eskola = E = punainen
Anttila = F = sininen
Uikkonen = G = oranssi

Vahvalan torpat

- Eskola
 - 1818-1853 Nakkila
 - 1818-1853 Matikkala
- Anttila
 - 1868-1908 Välimäki

Kirkko kylän vieressä

- Kirkko naapurikylässä, Ilolassa
- Hautausmaan maapohjasta osa oli Vahvalan Eskolan omistuksessa ja korvaukseksi siitä Joel Heikinpoika Eskolalle myönnettiin oikeus haudata kaikki talossaan kuolleet ilman hautausmaksua.

Ilolan silta, Vahvalaa ja Ilolaa. Kuva: Emil Laaksonen / Alastaron kyläyhdistys

Alastaron lukkareita Vahvalassa

- Yrjö Yrjönpoika (1600-l loppu, Uikkonen)
- Juho Tahvananpoika (1600-1700-l vaihde, Uikkonen)
- Juho Jaakonpoika (1710-20-l)
- Johan Siemenss (1700-1800-l vaihteessa)
- Johan Björnroth (1800-l alussa)
- Johan Erik Hjulborg (1820-l)

Kirkonkylä kehittyy

- Kirkonkylä eli Alastaron keskusta, syntyi kolmen kylän, Ilolan, Sikilän ja Vahvalan, alueelle
- Muuttui hiljalleen tavallisesta kylästä moninaisten palvelujen ja ammattikuntien keskittymäksi
- 1700-l kattilanpaikkaaja
- 1800-50-l suutareita, räätäleitä, seppiä

Kirkonkylä kehittyy

- 1870-l nahkuri, värjäri, tulitikkutehdas, kauppa

Alastaron Tulitikkutehdas. Kuva: Alastaron kyläyhdistys

Kirkonkylä kehittyy

- 1880-l panimon myymälä, kauppa
- 1890-l torikauppa käynnistyi
- 1900-l osuusmeijeri

Alastaron Osuusmeijeri. Kuva: Alastaron kyläyhdistys

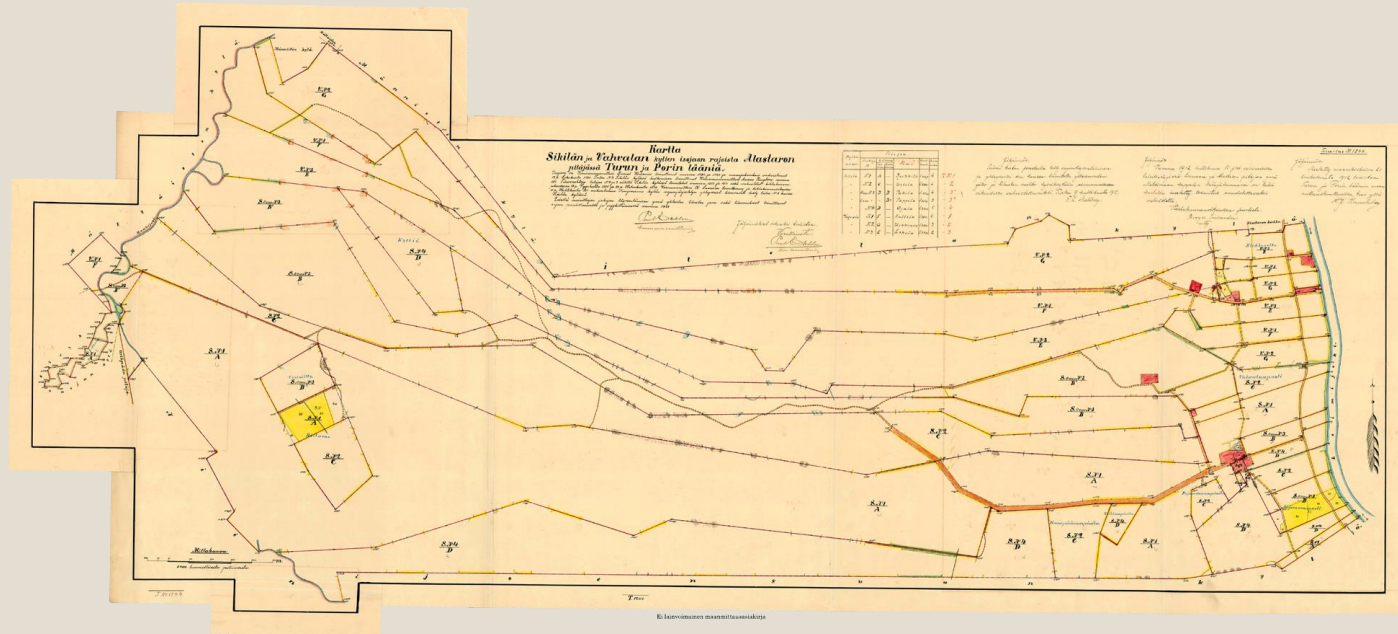
Kirkonkylä kehittyy

- 1910-l munanmyyntiosuuskunta

Alastaron Munanmyyntiosuuskunta. Kuva: Alastaron kyläyhdistys

- 1870-luvulla Anttila siirtyy Eskolan omistukseen
- Isojaon täydennys 1911

Ylhäällä Uikkonen
Alhaalla Eskola

Kuvat: Suomen maatilat 1923

Alastaro: Vahvala.

1927

Onnellista
Nimipäiväsi
Taina & kirj.

Nykymaisema

- Kylän rajat nykykartalla

Lähteitä

- Veikko Laakso: Suur-Loimaan historia, osat I ja II
- Suomen sukuhistoriallisen yhdistyksen kuvatietokanta www.sukuhistoria.fi (kirkonkirjat)
- Kansallisarkiston digitaaliarkisto diginarc.fi (kirkonkirjat, kartat)
- Maanmittaushallituksen arkisto (kartat)
- Timo Verho: Loimaan talonpoikaissuvut 1540-1870
- Suomen maatilat 1923 (<http://sukutilat.sarka.fi/>)